

РЕШЕНИЕ

№ 6222

гр. София, 26.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 13.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **5267** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ във връзка с чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба на „ГЛОБЪЛ ТРАНС ЛОДЖИСТИК“ ООД, [населено място], чрез адв. М. А. – САК, срещу Агенция „Митници“, [населено място], за заплащане на сума в размер на 599,92 лева, представляваща обезщетение за причинени преки имуществени вреди от незаконосъобразен индивидуален административен акт – решение № 538 от 07.10.2008 г. на началника на Митница „Аерогара С.“, изразяваща се в пропусната полза от дружеството, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата.

Настоящото дело е второ разглеждане на иска от първа инстанция след връщането му от ВАС по адм. дело № 1016/2018 г. по описа на ВАС, с решението по което е отменено решение № 6129/30.10.2017 г., постановено по адм. дело № 4251/2017 г. по описа на АССГ. С цитираното решение на АССГ е уважена исковата претенция на „ГЛОБЪЛ ТРАНС ЛОДЖИСТИК“ ООД, заведена срещу Агенция „Митници“ по реда на ЗОДОВ до сумата от 53 272,96 лева, както и е уважено искането за присъждане на разноски.

Мотивите на Решението на ВАС, обосноваващи отмяна на това решение и връщане на делото за ново разглеждане, по повод което е образувано настоящото производство, са следните: на първо място, ВАС е приел, че не са налице условията за образуване на

едно единствено производство, а са налице 74 броя различни претенции, въпреки идентитета на страните, тъй като вредите се претендират от 74 броя различни решения, всяко които е отменено по съдебен ред, но по които са претърпени евентуални вреди, произтичащи от различно основание – фактическо или правно, което именно следва да бъде установено в хода на производството. Касае се за вреди, търсени на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, с твърдение, че са произтекли от отменените 74 броя решения на митническите органи, по силата на които дружеството е внесло сума като обезпечение за плащане на определения по-висок размер на ДДС, които са отменени, но внесенят депозит не е върнат веднага, а почти три години след внасянето на сумите. От данните по делото е видно, че депозитите са внасяни на различни дати, по различни ЕАД, както и са възстановявани на различни дати.

В тази връзка са дадени следните указания във връзка с настоящото производство:

1. Да бъдат образувани самостоятелни и отделни производства относно търсените суми по отменените 74 броя решения, като по всяко едно от които да бъде изискано уточнение – конкретен размер на искова претенция и период, за които се претендира и търси вредата за всяко конкретно решение, както и да бъде събрана държавна такса по всяка една от претенциите.

2. Да бъде установена причинно-следствената връзка във всяко едно от производства, като се изследват законовите разпоредби, свързани с реда за връщане на суми, внесени като обезпечение за плащане на дължимия ДДС, като липсват мотиви как и кога е следвало да бъде върнато конкретната сума-обезпечение по всяко едно от решенията във връзка с чл. 197 от ЗМ и Регламент /ЕО/450/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008 г. За създаване на Митнически кодекс на Общността /Модернизиран митнически кодекс/ консолидирана версия от 19.06.2013 г. До 29.10.2013 г., отм., в сила от 30.10.2013 г./ и заместващият го Регламент /ЕС/ 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 09.10.2013 г. За създаване на Митнически кодекс на Съюза и уреждащи реда и начина за освобождаване на обезпечението. Горното е нужно, тъй като не от всеки отменен акт може да настъпи вреда, като има данни, че някои от депозитите са внесени преди издаване на отменените решения, сочени като вредоносни. Последното следва да бъде изследвано за установяване на обстоятелствата, въз основа на които са внесени депозитите – фактическо или отмененото впоследствие решение, което ще е от съществено значение за установяване на причинно-следствената връзка между твърдяната вреда, представлява забавено връщане на сумите по депозитите и решението на митническия орган, отменено впоследствие.

Настоящият състав на АССГ, като се запозна с така дадените указания и очертан предмет на спора, предвид определение № 3064/24.04.2020 г. по адм. д. № 1654/2020 г. на 48 с-в на АССГ с което е разделено производството, както и уточнителната молба на ищеца от 04.08.2020 г., като с разпореждане от 21.01.2021 г. съдът е определил предмет на настоящото дело е искова молба на „ГЛОБЪЛ ТРАНС ЛОДЖИСТИК“ ООД, срещу Агенция „Митници“, [населено място], за заплащане на сума в размер на 599,92 лева, представляваща обезщетение за причинени преки имуществени вреди от незаконосъобразен индивидуален административен акт – решение 676 от 11.11.2008 г., изразяваща се в пропуснатата полза от страна на дружеството да разполага със сумата от 1716 лева в период 24.04.2008 г. /датата на внасяне на депозита/ - 17.02.2010 г. /датата на възстановяване на внесенят депозит/, ведно със законната лихва върху сумата.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. А. с редовно пълномощно. Поддържа исковата молба, претендира разносните по списък.

Ответникът се представлява от юриск. А., който оспорва исковата молба, прави възражение за изтекла погасителна давност и депозира писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП дава заключение за неоснователност на исковата молба.

Административен съд София - град, II-ро отделение, 33-ти състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството по делото е такова по чл. 226 от АПК, а именно – второ по ред първоинстанционно производство след касационна проверка, при съобразяване с мотивите и указанията на отменителното решение и зачитане на установеното до момента в производството, както и при спазване на ограниченията относно допустимостта на доказателствата.

Исковата молба е процесуално допустима.

Исковата молба е подадена от лице с активна процесуална легитимация и съдържа твърдения за вреди, причинени от незаконосъобразен акт на административен орган, обуславящи допустимостта на иска и компетентността на настоящия съд да го разгледа, съгласно чл. 128, ал. 1, т. 5, чл. 203, чл. 204, ал. 4 от АПК и чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Във връзка с направеното възражение за недопустимост на иска от процесуалния представител на ответника, съдът посочва изложеното по-горе, а именно – че настоящото производство е второ по ред, както и че в хода на проведената касационна проверка /двукратна/, въпросът с допустимостта на исковата молба е разрешена и не подлежи на преразглеждане. Извън това, съдът споделя мотивите, изложени в Решение № 6129/30.10.2017 г., постановено по АД № 4251/2017 г. по описа на АССГ, които съдържат подробни аргументи относно разграничението на предпоставката за задържането на депозитите - не за обезпечаване на митнически задължения /вносно или износно мито/, а за определена по-висока стойност на данък – ДДС, като последица от незаконосъобразно определена по-висока стойност на вносно мито.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, като въз основа на препращащата норма на чл. 203, ал. 2 от АПК за неуредените въпроси субсидиарно се прилагат правилата на ЗОДОВ. Производството за обезщетения е уредено от законодателя в глава единадесета от АПК, към които препраща и чл. 1, ал. 2 от ЗОДОВ.

На основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ „държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност”.

Увреждането на гражданите, в случая претърпяването на имуществени вреди, представлява сложен юридически състав, чиито предпоставки следва да са налице кумулативно при търсене на отговорност на съответния административен орган. Ангажирането на отговорността и присъждането на обезщетение е допустимо при наличието на следните елементи: незаконосъобразен административен акт, вреда, причинна връзка между акта и вредата, а в случаите на деяние /действие или

бездействие/, противоправност на деянието и причинно-следствената му връзка /пряка и непосредствена/ с настъпилата вреда. Елемент от фактическия състав по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е също незаконосъобразният акт да е издаден и незаконосъобразното поведение да е проявено при или по повод административна дейност. Липсата на който и да е елементите от посочения фактически състав води до невъзможност да се реализира отговорността на държавата и общината по предвидения от закона ред. В тежест на ищеца е да докаже наличието на всички елементи на фактическия състав за ангажиране на отговорността на ответника, в това число отменен адм. акт, причинна връзка между отменения по административен или съдебен ред акт на административния орган и твърдените претърпени имуществени и неимуществени вреди /чл. 154 от ГПК/.

Съгласно мотивите на Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. по т.гр.д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС „държавата отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането, която отговорност е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган – т.е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми.

Съдът, като разгледа всички елементи на фактическия състав на отговорността, приема следното:

От събраните по делото доказателства, както и като съобрази доказателствата по адм. д. № 1917/2009 г., на АССГ, адм.д. № 9503/2011 г. на АССГ и адм.д. № 4851/2017 г. на АССГ установи, че „ГЛОБЪЛ ТРАНС ЛОДЖИСТИКС" ООД е осъществил внос на стоки от Р. Турция, които били предмет на митническа проверка.

При деклариране на стоките пред Митница „Аерогара С.", след извършен физически контрол на част от стоките, със становища от отдел „Тарифна политика" била определяна нова, по-висока митническа стойност /МС/. Въз основа на тях е бил определян и по-висок размер на ДДС. Така, новият размер на ДДС, бил вписван в колона 2 „Счетоводни данни" от митническата декларация.

За разрешаване на вдигането на стоките, този размер е следвало да се обезпечи от дружеството.

Предмет на процесното производство е определеният по-висок размер на ДДС съобразно решение № 676/11.11.2008 г. на началник Митница Аерогара, с което е определена нова митническа стойност на стоките по ЕАД 08BG005102H0024406 от 24.04.2008 г. Същият е отменен с влязло в сила решение № 72/15.12.2009 г. по адм.д. № 1917/2009 г. по описа на АССГ, приложено по настоящото дело, респ. потвърдено с решение № 7857/14.06.2010 г. по адм.д. № 2811/2010 г. по описа на ВАС. Размерът на определения допълнителен депозит е 1716 лева, като същият е задържан на 24.04.2008 г. и освободен на 17.02.2011 г. Претендира се лихвата за периода, определена от ищецът като закона и в размер на 599,92 лева.

Въпреки, че от вносителя са представени документи, удостоверяващи декларираната и реално платената цена по вноса, както и била представена и износната митническа декларация, потвърждаващи същата при износа, депозитът не е върнат, а това е сторено след отмяна на цитирания акт № 676/11.11.2008 г.

Направено е нарочно искане с молби с вх.№2600-3699/29.07.2008 г. и с вх. №2600-3751/01.08.2008 г. от „ГЛОБЪЛ ТРАНС ЛОДЖИСТИКС" ООД до началника

на Митница „Аерогара С.“ за възстановяване на събраните депозити по всички 74 бр. ЕАД, / вкл. процесния/ като са изложили, че при вноса са представени необходимите документи, удостоверяващи стойността на стоките.

Въпреки това, с решение № 676/11.11.2008 г., на основание чл. 15, ал. 2, т. 8 от ЗМ, вр. с чл. 59, ал. 1 от АПК, и издадените становища на тарифна политика, решаващият орган определя нова митническа стойност за стоките за всяко ЕАД, вкл. процесното, както и по-висок размер на ДДС за тях.

Както бе посочено, това решение № 676/11.11.2008 г. на началника на Митница „Аерогара С.“ е обжалвано и отменено като незаконосъобразно с влязло в сила решение № 72/15.12.2009 г. по адм.д. № 1917/2009 г. по описа на АССГ, потвърдено с решение № 7857/14.06.2010 г. по адм.д. № 2811/2010 г. по описа на ВАС.

Предвид горното, съдът счита, че е изпълнена първата предпоставка на отговорността, а именно незаконосъобразни административни актове, отменени по съответния ред (съгласно чл. 204, ал. 3 от АПК).

Съдът счита, че е налице пряка причинно-следствена връзка с отменения акт. Сумата за доплащане на ДДС по решението по вносовете изцяло съвпада с размера на събрания по него депозит. Определената нова митническа стойност за стоките в представеното решение на Началник Митница „Аерогара С.“ кореспондира изцяло с предложените такива от отдел „ТП“. Нито един от внесените през 2008 г., при учредяване на вносовете, депозити, не е взет под отчет за публични държавни вземания. Размерът на сумата по процесния депозит е 1716 лв., като се установява, че до връщането ѝ, тя е останала по сметка „Депозити“ от юридически лица, партия „Г. Т. Л.“. В платежното нареждане за връщане на сумите, представена по делото, като основание се сочи номера на решението на началника на Митница „Аерогара С.“ (л. 28). Следва да се обърне внимание, че в диспозитива на издаденото и впоследствие отменено решение е записано, че освобождаването, съответно усвояването на депозита по него, е обвързано с влизането му в сила, като е посочено изрично, че след влизане в сила на решението депозитът се усвоява, т.е. задържането на определения депозит е свързано с конкретния административен акт, в който е определена по-висока митническа стойност от декларираната, поради което е формиран и по-висок ДДС върху нея.

С оглед на горното съдът приема, че е налице пряка причинно – следствена връзка между административния акт, отменен впоследствие с цитираното съдебно решение и вредите, причинени на дружеството, изразяващи се в незаконосъобразното лишаване на същото за посочения период, изчислени от вещото лице по АД № 9503/2011г. от съответната сума – 1716 лева, с която дружеството би могло да разполага, в случай, че не беше издаден незаконосъобразният акт, с който е определена по-високата митническа стойност на стоките, а оттам и по-високото ДДС, което депозитът е са обезпечавал.

Съдът приема, че от изложеното по-горе става ясно, че се касае за единно и неразривно административно производство, започнало със събиране на парични депозити за всеки един от вносовете и издаване на ИАА по тях. Налице е единна самостоятелна процедура, с идентичен регламентиран ред за извършването ѝ, с един компетентен орган и почиваща на едни и същи правни основания. Размерите на ДДС по вносните бележки и в ИАА съвпадат, в решенията изрично се сочи, че събраните депозити следва да бъдат усвоени, сочи се и датата на внасянето им.

По отношение на вредите, като елемент от фактическия състав, по делото е изслушана

и приета съдебно – счетоводна експертиза (ССЧЕ), която съдът кредитира изцяло. Според заключението на в.л. С. С. за периода от 24.04.2008 г. до 17.02.2011 г. върху депозит от 1716 лева се следва лихва в размер на 599,92 лева.

Пропуснатата полза в настоящия случай е липсата на закономерно очакваното благоприятно изменение в имущественото състояние на търговското дружество, в следствие на незаконосъобразно издадените решения на административния орган и невъзможността то да се разпорежда със сумите по събраните парични депозити. Като универсално средство за размяна и инвестиция, парите носят доход на своя носител — търговец, чиято основна дейност е внос в страна на стоки от трети страни, в т.ч. и Р.Турция.

Съдът приема за безспорно, че в случай, че не бяха издадени отмененото като незаконосъобразно решение № 538, с което е определена по-високата стойност на стоките, а оттам и по-високия ДДС, съответно ако не бяха задържани за обезпечаване съответната сума, то дружеството би разполагало за периода със сумата от 1716 лева.

Съдът приема за доказан размерът на иска така, както е предявен първоначално – до размера на законната лихва за периода на задържане на сумата по акта, тъй като дори и да не тя да не беше инвестирана, при всички случаи, дружеството би получило като сигурен доход от задържаната сума най-малко лихвата от същата

След като се установи, че средствата са задържани на основание незаконосъобразния административен акт, то и задържането им е незаконосъобразно, а собственикът им е бил лишен от правото и възможността да ги ползва, поради което за него е налице обедняване, което подлежи на обезщетяване под формата на обезщетение за причинените вреди.

По изложените съображения, съдът намира, че следва да уважи като основателен предявения иск, в доказания според горните мотиви размер от 599,92 /петстотин деветдесет и девет лева и деветдесет и две стотинки/, представляващо законната лихва върху сумата, от която ищецът не би бил лишен за периода на задържане, ако не беше издаден отмененият административен акт.

Предвид основателността на главният иск съдът намира за основателна и претенцията по акцесорния такъв за законната лихва върху сумата от 599,92 лева. В случая следва да бъде присъдена законната лихва върху определеното обезщетение, считано от датата на завеждане на първоначалната искова молба за това – 31.10.2011 г., тъй като същата е последваща на датата на отменителното решение на ВАС по отношение на административния акт – 14.06.2010 г., до окончателното му изплащане.

При този изход на спора, в полза на ищеца следва да бъдат присъдени и направените и претендирани разноски в размер на 625 лева по списък на л. 79 от делото – държавна такса, депозит за С.Сч.Е. и заплатен адвокатски хонорар.

С оглед на изложените мотиви и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София – град

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ да заплати в полза на „ГЛОБЪЛ ТРАНС

ЛОДЖИСТИК“ ООД сумата от 599,92 лв. /петстотин деветдесет и девет лева и деветдесет и две стотинки/, представляваща доказан размер на обезщетението от отменено решение № 676/11.11.2008 г. на началника на Аерогара Митница С..

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ да заплати в полза на „ГЛОБЪЛ ТРАНС ЛОДЖИСТИК“ ООД и законната лихва върху сумата от 599,92 лева, считано от датата на подаване на исковата молба – 31.10.2011 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ да заплати в полза на „ГЛОБЪЛ ТРАНС ЛОДЖИСТИК“ ООД сумата от 625 /шестстотин двадесет и пет/ лева, представляващи разноси в производството.

Решението, подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му, чрез Административен съд София-град, пред Върховен административен съд.

Препис от решението, на основание чл.138 от АПК, да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: